

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеська національна академія харчових технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Обов'язкова навчальна дисципліна

Мова навчання - українська

Освітньо-професійна програма Готельно-ресторанна справа

Код та найменування спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа

Шифр та найменування галузі знань 24 Сфера обслуговування

Ступінь вищої освіти бакалавр

Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою академії

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою управління бізнесом
Одеської національної академії харчових технологій

РОЗРОБНИК (розробники): Колесник В.І. доцент, к.е.н., доцент кафедри
управління бізнесом _____
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри управління бізнесом
Протокол від «10» червня 2021 р. № 19

Завідувач кафедри /ПІДПИСАНО/ Наталія БАСЮРКІНА
(підпис) Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Розглянуто та схвалено методичною радою зі спеціальності 241 «Готельно-
ресторанна справа» галузі знань 24 «Сфера обслуговування»
(код та найменування спеціальності)

Голова ради /ПІДПИСАНО/ Вікторія ТКАЧ
(підпис) Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Гарант освітньої програми /ПІДПИСАНО/ Тетяна ЛЕБЕДЕНКО
(підпис) Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Розглянуто та схвалено Методичною радою академії
Протокол від «31» серпня 2021 р. № 1

Секретар Методичної ради академії /ПІДПИСАНО/ Валерій МУРАХОВСЬКИЙ
(підпис) Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка	4
1.1	Мета та завдання навчальної дисципліни	4
1.2	Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти	4
1.3	Міждисциплінарні зв'язки	5
1.4	Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС	4
2	Зміст навчальної дисципліни:	5
2.1	Програма змістовних модулів	5
2.2	Перелік практичних занять	7
2.3	Перелік завдань до самостійної роботи	8
3	Критерії оцінювання результатів навчання	8
4	Інформаційні ресурси	9

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма дисципліни «Економіка підприємства» для студентів напряму підготовки «Готельно-ресторанна справа» укладена з урахуванням сучасних вимог до спеціалістів і кваліфікаційної характеристики бакалаврів з готельно-ресторанних справ. Програма дисципліни «Економіка підприємства» відображає особливості функціонування підприємств готельно-ресторанних справ в сучасних умовах господарювання.

Метою викладання курсу «Економіка підприємства» є формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань щодо економічного механізму функціонування підприємства; оволодіння практичними навиками які необхідні майбутнім спеціалістам для роботи на підприємствах готельно-ресторанної справи. Успішне досягнення мети можливе за умови якісного засвоєння матеріалів лекційного курсу та завдань, що виносяться на практичні, семінарські заняття, самостійну та індивідуальну роботу.

Завдання

– формування необхідної сукупності теоретичних і практичних знань з управління економікою підприємства в сучасних умовах господарювання.

– вивчення прикладних аспектів економіки і принципів організації та ефективності функціонування суб'єктів господарювання.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен **знати:**

теоретичні засади управління обсягами господарської діяльності підприємств готельно-ресторанної справи; специфіку економіки підприємств готельно-ресторанної справи; управління економічними ресурсами підприємств готельно-ресторанної справи; управління господарсько-фінансовою діяльністю підприємств готельно-ресторанної справи; основні питання, що мають практичне значення і застосування і розглядаються під час вивчення курсу на лекційних і практичних заняттях.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен **вміти:**

розраховувати основні показники діяльності підприємств готельно-ресторанної справи; показники планування експлуатаційної програми діяльності підприємств готельного бізнесу; показники виробничої програми та товарообігу харчових підприємств; визначати раціональність використання ресурсів підприємств; визначати доходи, витрати та прибуток підприємств готельно-ресторанної справи.

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, що визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для першого \(бакалаврського\) рівня вищої освіти та освітньо-професійній програмі «Готельно-ресторанна справа» галузі знань](#)

24 «Сфера обслуговування» підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 09. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК05.Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу

СК 13. Здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 13. Визначати та формувати організаційну структуру підрозділів, координувати їх діяльність, визначати їх завдання та штатний розклад, вимоги до кваліфікації персоналу

ПРН 15. Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу

1.3 Міждисциплінарні зв'язки

Попередні – Вища та прикладна математика процесів готельно-ресторанного бізнесу, Індустрія гостинності, послідовні – Менеджмент готельно-ресторанного господарства, Правове регулювання діяльності (Правознавство, Підприємницьке право).

1.4. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Навчальна дисципліна викладається на 2 курсі у 3 та 4 семестрах для денної та заочної форм навчання

Кількість кредитів ECTS- 4, годин - 120

Аудиторні заняття,годин	Всього	Лекції	Практичні
Денна	42	20	22
Заочна	16	8	8
Самостійна робота,годин	Денна-78		Заочна-104

2. Зміст навчальної дисципліни

2.1. Програма змістовних модулів

Змістовий модуль 1. Економічні основи функціонування підприємства та його ресурси

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Вступ в економіку підприємства. 1.1. Поняття економіка. Предмет і об'єкт вивчення науки Економіка підприємств. 1.2. Методи, методологія і методика вивчення дисципліни. 1.3. Підприємство як суб'єкт господарювання.	2	0,25
2.	Тема 2. Роль и місце готельного та ресторанного господарства у сфері послуг. 2.1. Сутність та специфіка готельних послуг. 2.2. Особливості ресторанного господарства та функції, які воно виконує.	2	0,25
3	Тема 3. Експлуатаційна програма готельного господарства. 3.1 Поняття експлуатаційної програми та її показники 3.2 Особливості планування експлуатаційної програми	2	0,25
4	Тема 4: Продукція и товарообіг громадського харчування. 4.1. Сутність, склад і структура товарообігу громадського харчування. 4.2. Планування виробничої програми та товарообігу ресторанного господарства та його структурних підрозділів. 4.3. Зміст плану постачання ресторанного господарства сировиною і товарами і визначення потреби в них.	2	0,25
5	Тема 5: Основні засоби готельного та ресторанного господарства та їх відтворення. 5.1. Економічна сутність основних засобів готелю, та їх класифікація. Особливості основних засобів ресторанного господарства. 5.2. Показники оцінки стану основних засобів готельного та ресторанного господарства. 5.3. Аналіз основних засобів готельного господарства. 5.4. Аналіз основних засобів ресторанного господарства	2	2
6	Тема 6: Обігові активи. 6.1. Сутність, склад і структура обігових активів готельного і ресторанного господарства. 6.2. Показники ефективності управління обіговими активами готельного господарства. 6.3. Обігові активи кошти ресторанного господарства.	2	1

Змістовий модуль 2: Продуктивність праці, витрати та ефективність діяльності підприємства

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
7.	Тема 7: Персонал підприємства, продуктивність та оплата його праці. 7.1. Поняття і класифікація персоналу підприємства. 7.2. Продуктивність праці як показник рівня використання	2	1

	персоналу підприємства. 7.3. Мотивація і оплата праці на підприємстві.		
8	Тема 8: Поточні витрати и собівартість послуг готельного та ресторанного господарства. 8.1. Поняття витрати підприємства і собівартість продукції. 8.2. Собівартість послуг готельного господарства. 8.3. Сутність витрат виробництва та обігу ресторанного господарства, їх класифікація.	2	1
9	Тема 9: Ціна та ціноутворення 9.1. Поняття ціни, функції та класифікація цін. 9.2. Фактори, що впливають на ціну. 9.3. Мета і методи ціноутворення. 9.4. Специфіка ціноутворення готельного та ресторанного господарств	2	1
10	Тема 10: Дохід, прибуток та рентабельність готельного та ресторанного господарства. 10.1. Сутність валового доходу ресторанного господарства, джерела його утворення. 10.2. Прибуток готельного і ресторанного господарства, джерела його утворення. 10.3. Рентабельність: сутність та методика її визначення в готельному і ресторанному господарстві.	2	1
	Разом з дисципліни /	20	8

2.2. Перелік практичних занять

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Поняття про економіку та сучасне підприємство	2	0,5
2	Сутність та специфіка готельного і ресторанного господарства	2	0,5
3	Експлуатаційна програма готельного господарства.	2	0,5
4	Продукція и товарообіг громадського харчування	2	0,5
5	Основні засоби готельного та ресторанного господарства та їх відтворення.	4	1
6	Обігові активи.	2	0,5
7	Персонал підприємства, продуктивність та оплата його праці.	2	0,5
8	Поточні витрати и собівартість послуг готельного та ресторанного господарства.	2	1
9	Ціна та ціноутворення	2	2
10	Дохід, прибуток та рентабельність готельного та ресторанного господарства.	2	1
	Всього	22	8

2.3.Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Поняття про економіку та сучасне підприємство	6	10
2	Сутність та специфіка готельного і ресторанного господарства	8	8
3	Експлуатаційна програма готельного господарства.	8	8
4	Продукція и товарообіг громадського харчування	8	8
5	Основні засоби готельного та ресторанного господарства та їх відтворення.	8	12
6	Обігові активи.	8	12
7	Персонал підприємства, продуктивність та оплата його праці.	8	12
8	Поточні витрати и собівартість послуг готельного та ресторанного господарства.	8	12
9	Ціна та ціноутворення	8	12
10	Дохід, прибуток та рентабельність готельного та ресторанного господарства.	8	10
Всього		78	104

3.Критерії оцінювання результатів навчання

Види контролю: поточний, підсумковий – екзамен

Нарахування балів за виконання змістових модулів

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			заочна		
	<i>min</i>	<i>max</i>	Кіль-ть робіт	Сумарні бали		Кіль-ть робіт	Сумарні бали	
1	2	3	4	<i>min</i>	<i>max</i>	7	<i>min</i>	<i>max</i>
Змістовий модуль 1. Економічні основи функціонування підприємства та його ресурси								
Виконання самостійних робіт	3	4	3	9	12	2	6	8
Опрацювання тем, не винесених на лекції	2	4	3	6	12	2	4	8
Підготовка до практичних занять	1	2	3	3	6	2	2	4
Виконання індивідуальних завдань	2,4/3, 6	4/6	5	12	20	5	18	30
Проміжна сума				30	50		30	50
Модульний контроль (тестовий)	30	50		30	50		30	50

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Оцінка за змістовий модуль 1				60	100		60	100
Змістовий модуль 2. Продуктивність праці, витрати та ефективність діяльності підприємства								
Виконання самостійних робіт	3	4	3	9	12	2	6	8
Опрацювання тем, не винесених на лекції	2	4	3	6	12	2	4	8
Підготовка до практичних занять	1	2	3	3	6	2	2	4
Виконання індивідуальних завдань	2,4/3, 6	4/6	5	12	20	5	18	30
Проміжна сума				30	50		30	50
Модульний контроль (тестовий)	30	50		30	50		30	50
Оцінка за змістовий модуль 1				60	100		60	100

4. Інформаційні ресурси Базові (основні):

1. Вігуржинська, С. Ю. Економіка та бізнес [Електронний ресурс] : конспект лекції : для бакалаврів спец. 122 "Комп'ютерні науки та інформаційні технології", 123 "Комп'ютерна інженерія" галузі знань 12 "Інформаційні технології" ден. та заоч. форми навчання / С. Ю. Вігуржинська ; Каф. управління бізнесом. – Одеса : ОНАХТ, 2019. – Електрон. текст. дані: 74 с. <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.167053>
2. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. / С. Ю. Вігуржинська, Н. Й. Басюркіна, Т. В. Свистун. — Одеса : ОНАХТ, 2018. — 116 с. : табл., рис. — Бібліогр.: с. 116. <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.161429>
3. Економічні трансформації бізнес-структур в Україні [Текст] : монографія / Н. Й. Басюркіна, Ю. О. Бровкіна, С. Ю. Вігуржинська та ін. ; за ред. Н. Й. Басюркіної ; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Одеса : ОНАХТ, 2018. — 288 с. : табл., рис. — Бібліогр.: с. 262-284. <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.166303>
4. Конспект лекцій з дисципліни "Основи бізнес-культури" [Електронний ресурс] : для студентів, що навчаються за напрямом підготовки 6.050304 "Економіка підприємства" / В. І. Колесник ; Каф. управління бізнесом. — Одеса : ОНАХТ, 2017. — Електрон. текст. дан.: 54 с. <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.166303>

[w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.159350](http://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.159350)

5. Стимулювання творчої праці персоналу як фактор підвищення інвестиційної привабливості підприємств харчової промисловості [Текст] / В. І. Колесник // Економіка харчової промисловості. — 2020. — т. 12, № 2. — С. 62-67. — Бібліогр. : 11 назв. <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.1412703>

Додаткові:

1. Економіка підприємства / Рижиков В. С. та ін. Київ: Видавничий дім Слово, 2004. 253 с.
2. Кузнецова Н. М. Основи економіки готельного та ресторанного господарства. Київ: Інститут туризму, 1997. 172 с.
3. Економіка виробничого підприємництва [Текст]: навч. посіб. / Й. М. Петрович, І. О. Будіщева, І. Г. Устінова та ін.; за ред. Й. М. Петровича. — 2-ге вид., перероб. і допов. — Київ: Знання, 2001. — 405 с. — (Вища освіта ХХІ століття).
4. Економіка виробничого підприємництва [Текст]: навч. посіб. / Й. М. Петрович, І. О. Будіщева, І. Г. Устінова та ін.; за ред. Й. М. Петровича. — 3-тє вид., випр. — Київ: Знання, 2002. — 405 с. — (Вища освіта ХХІ століття).
5. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва [Електронний ресурс]: навч. посіб. / П. Р. Пуцентейло. — Київ: ЦУЛ, 2007. — 1 електрон. опт. диск(CD-ROM): 344 с. тексту. — (Електронні видання. Туризм та готельно-ресторанна справа).
6. Економіка підприємництва на ринку товарів і послуг [Електронний ресурс]: навч. посіб. / А. В. Шлійко. — Київ: ЦУЛ, 2008. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM): 376 с. тексту. — (Електронні видання. Мікро-макроекономіка, економічна терія та політекономія).